



Kultur- og Kirkedepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Oslo, 18. mars 2005

Deres ref. 2001/00012AØ/LS RFS

Høringsuttalelse:

- Prøveprosjekter for pengespill på internett og andre elektroniske kanaler

Viser til mottatt høringsbrev datert 11. februar 2005.

Norske Spill AS (Norges Røde Kors og Reitan Servicehandel AS) Videre stiller Norsk Rikstoto, som er invitert til å delta som eier i Norske Spill AS, seg bak høringsuttalelsen.

Oppsummering:

Vår høringsuttalelse kan oppsummeres i følgende seks hovedpunkter:

- 1. Norge har nå en unik mulighet til å bli foregangsland på spillmarkedet i Europa. Den muligheten skusler vi bort ved å legge opp til en konfrontasjonslinje.**
- 2. Forslaget om å fjerne de private norske aktørene fra internettspill markedet er stikk i strid med Stortingets intensjoner, og vil kun bidra til ytterligere vekst i omsetningen for internasjonale ikke-regulerte aktører**
- 3. Norsk spillpolitikk er vilkårlig og behøver å bli tatt opp til en bredere og grundigere gjennomgang. Utviklingen på spillmarkedet, blant annet når det gjelder distribusjonskanaler, fordrer en ny vurdering av norsk spillpolitikk**
- 4. Høringsnotatets forslag om å innskrenke konkurransen på internett-spill bidrar til å undergrave målsettingene om å redusere spillavhengighet og å få kontroll med markedet**
- 5. Forslaget innebærer en ny utfordring av konkurranselovgivningen på spillmarkedet, og burde vært utsatt inntil tilsvarende saker er avgjort i rettsinstansene**
- 6. Lotteritilsynets rapport og Kulturdepartementets vurdering er inkonsekvent i forhold til vurderingen av Norske Spill AS**

Unik mulighet

Pengespill har alltid vært en del av den spenning og underholdning som mange personer tiltrekkes av. Spill med penger som innsats er ikke et nytt fenomen. Pengelotteriet, ”knipsekasser” og Tippekamper er eksempler på pengespill som har hatt en sentral posisjon og aksept i Norge fra gammelt av. Staten har gjennom sitt engasjement i Norsk Tipping hatt en sentral rolle som operatør i dette markedet.

Staten har også ført en restriktiv politikk, som blant annet har medført at ideelle organisasjoner, kultur og idrett har fått en betydelig inntektskilde fra pengespillene. Dette har vært en fornuftig måte å organisere markedet på.

For spillerne har pengespill i de aller fleste tilfeller skjedd innenfor forsvarlige og fornuftige rammer for spilleren. Men også på dette området ser vi dessverre eksempler på at enkelte personer ikke klarer å kontrollere sin adferd. Dette er ikke unikt for pengespill, men ikke mindre beklagelig av den grunn. I Norge har man valgt strenge reguleringer på hele markedet for å unngå disse uheldige konsekvensene, og satset mindre på hjelpetiltak for de enkeltindivider som ikke klarer å kontrollere spillingen.

Nye distribusjonskanaler har medført at hele denne tradisjonelle måten å regulere markedet på utfordres på mange plan. Spillmarkedet har økt betydelig de seneste årene, noe også staten gjennom et svært offensivt og markedsorientert Norsk Tipping har bidratt til. Økningene i distribusjonskanaler har også bidratt til at tilgjengeligheten økes. Og internett og internasjonale aktører har bidratt til at nye målgrupper finner spill interessant.

Hovedspørsmålet med den norske spillpolitikken blir dermed om man kan bruke gårdsdagens reguleringer til å møte morgendagens utfordringer.

Stortinget har tidligere vært opptatt av å tillate private ansvarlige aktører på internettspill markedet, dersom det ikke er mulig å regulere markedet internasjonalt. I forbindelse med behandlingen av Innst. O nr 124 (2002-2003) som omhandlet Regjeringens Ot. Prp. nr 44 (2002-2003) uttalte flertallet som besto av Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti og Høyre at : *”Dersom det norske markedet for internettbaserte spill blir liggende åpent for internasjonale operatører, mener dette flertallet det også vil være riktig å slippe til norske aktører. Man vil da kunne påvirke spillene i moderat retning, samtidig som inntektene fra dette markedet også i fremtiden vil bli kanalisert til norske formål.”*

Norske Spill AS representerer ansvarlige private aktører, og har som mål å bidra til ideelle organisasjoner i Norge. Aktørene bak selskapet vil aldri være tjent med at selskapet opptrer på en uansvarlig måte som vil slå tilbake på dem selv. En skulle tro at vi var et betydelig bedre alternativ enn å la markedet ligge åpent for utenlandske operatører.

Vår oppfatning er at hele spillpolitikken bør tas opp til en ny og bred gjennomgang. Slik det i dag ser ut, driver man en lapping på enkeltområder for å løpe etter utviklingen, og kjører en konsekvent konfrontasjonslinje. Istedet bør kan komme i front av utviklingen, se hele spillmarkedet under ett, og vurdere politiske grep i en bredere sammenheng.

Vi har nå en unik mulighet til å bli et foregangsland på spillmarkedet i Europa. Ved å samle aktørene til en felles idedugnad og for å enes om felles regler for internett spill som alle vil respektere, kan vi vise at det går an å regulere internett-virksomhet på en proaktiv måte.

Vilkårlig spillpolitikk

Norsk spillpolitikk virker i dag svært tilfeldig og vilkårlig. Vilkårligheten går både i forhold til eierskap og i forhold til distribusjonskanaler.

Spill hvor staten er inne på eiersiden er svært liberalt regulert. Gjennom Norsk Tipping fører staten en svært aggressiv pådriverrolle i spillmarkedet, med sterk fjernsynseksposering og enorme markedsførings-budsjetter. Det er ingen grunn til å anta at Norsk Tipping vil opptre mindre offensivt dersom de nå får enerett på spillautomater. Den lukkethet som er rundt virksomheten i Norsk Tipping bidrar heller ikke til kontroll og tilsyn, som jo nettopp er myndighetenes viktigste argument for å bruke selskapet som verktøy på markedet. Pengestrømmen i selskapet, pengebruk, markedsføringsbudsjetter, mv. har man ikke innsyn i.

Norske Spill har en høyere overskuddsandel og gevinstandel enn Norsk Tipping. Åtte store frivillige organisasjonene står bak selskapet. Selskapet har nå fått inn ytterligere profesjonalisering på eiersiden, og har ny eierstruktur, godt om kapital, og et unikt distribusjonsnett. Alt ligger mao til rette for at Norske Spill kan bli en aktør som kan bidra til å demme opp for utenlandsk konkurranse.

Det vil være en merkelig prioritering og vilkårlighet i at markedet for spillautomater blir strammet inn og monopolisert, mens markedet på internett i realiteten overlates totalt til utenlandske aktører uten krav til verken overskuddsdeling, retningslinjer mot spillavhengighet, eller nasjonal kontroll

Åpner for utenlandske operatører - i strid med Stortingets vilje

Gjennom den teknologiske utviklingen er det ikke lenger mulig å overvåke og ha full kontroll med spillmarkedet. De fysiske stedene hvor spill foregår, lar seg ikke lenger oppsøke. Gjennom mobiltelefon, hjemme-pc`er og digitale medier kan man nå spille på et utall spill. Det er dermed umulig å overvåke og kontrollere spillernes adferd. Samtidig gjør denne utviklingen at de ansvarlige bak spillet ikke trenger å være tilstedeværende i Norge, og at man derfor også er utenfor norsk juridisk kontroll.

Målsettingene for norsk spillpolitikk har vært tredelt:

1. Sikre inntektene til frivillige organisasjoner
2. Redusere skadevirkningene ved spilleavhengighet
3. Kontroll med aktørene

Ved å unnlate å legge til rette for at man har ansvarlige norske aktører på internett spillmarkedet, bidrar man til å undergrave disse målsettingene. Man legger istedet markedet åpent for utenlandske aktører (som forøvrig allerede har en betydelig markedsandel). Disse aktørene har intet krav om bidrag til frivillige oganisasjoner. De gjør antagelig ikke noe for å bidra til redusere spillavhengig. Og man har overhodet ingen kontroll med virksomheten. Norske myndigheter kan ikke nekte internasjonale aktører å benytte utenlandske web-sider med norsk tilpasset tekst. De siste ukenes medieomtale har klart vist at disse aktørene er i en enorm vekst.

En annen effekt av denne løsningen kan være at også de norske aktørene tvinges til å gå inn i samarbeid med internasjonale aktører, og således svekker man direkte den delen av markedet som man kan ha en fornuftig og god dialog med.

De gode intensjonene blir dermed målsettingenes verste fiende.

Denne utviklingen er også påpekt fra Stortingets flertall i forbindelse med behandlingen av Innst. O nr 124 (2002-2003) som omhandlet Regjeringens Ot. Prp. nr 44 (2002-2003):

*Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at departementet med bakgrunn i en evaluering av prøveprosjektet for internettbaserte spill, vil vurdere å legge til rette for slike. Dette flertallet forutsetter at denne evalueringen også vil omfatte en teknisk vurdering av hvilke restriksjoner det kan være mulig å innføre. **Dersom det norske markedet for internettbaserte spill blir liggende åpent for internasjonale operatører, mener dette flertallet det også vil være riktig å slippe til norske aktører.** Man vil da kunne påvirke spillene i moderat retning, samtidig som inntektene fra dette markedet også i fremtiden vil bli kanalisert til norske formål.*

Å stenge ute seriøse private norske aktører fra internettspill markedet, slik Kulturdepartementet foreslår, vil altså både være i strid med Stortingsflertallets synspunkter, og ha store skadevirkninger for nasjonal kontroll med markedet.

Likebehandling og juridisk konflikt

Forslaget om å gi Norsk Tipping enerett på spillautomater er juridisk svært usikkert, og skal i løpet av det kommende året avgjøres både i norsk og europeisk rett. Norske myndigheter er allerede saksøkt av automatbransjen. Internasjonale spilloperatører har videre varslet søksmål mot Norge fordi man ikke får tillatelse til internett-spill, og saken vil bli gjenstand for vurdering fra ESA. Dette innebærer at presset mot norske myndigheter ikke vil bli mindre i tiden som kommer. Gjennom sitt forslag om at kun Norsk Rikstoto og Norsk Tipping skal få permanent tillatelse til å formidle sine pengespill via internett og mobiltelefon, utfordrer myndighetene igjen EØS- og Konkurransereguleringen.

Vi mener det er uansvarlig i en så juridisk uavklart situasjon og forsøke å presse igjennom ytterligere konkurransereguleringer på spillmarkedet. Det burde vært fornuftig å heller se an utfallet av spillautomatsaken m.v. før man gikk inn for å begrense konkurransen på en ny del av spillmarkedet.

Evaluering av prøveprosjekt

Etter gjennomgang av Lotteritilsynets evalueringsrapport om prøveprosjektet med internett spill vil vi tillate oss å trekke frem følgende forhold:

1. Det brukes som et argument mot Norske Spill at man ikke har drevet med overskudd. Det er jo i og for seg interessant at det brukes mot oss at vi ikke har klart å få flere til å spille på internett. Vi vil imidlertid påpeke følgende:
 - a. Norsk Tipping og Rikstoto er etablerte selskaper og merkevarer som har kunnet benytte til dels store markedsføringsinvesteringer i å tilby sine internett spill. På den annen side har Norske Spill måttet starte på bar

- bakke. Dermed blir sammenlikningen med bruken av f.eks. Norsk Tippings internettspill lite reell og rettferdig
- b. Vi har dessverre opplevd problemer og misnøye med hovedleverandører av spillsystemet. Dette har resultert i at avtaler med disse leverandørene, European Gaming and Entertainment Technology og Nordic Lottery System, har blitt sagt opp. Konsekvensene har vært relansering og mye arbeid med å få nye løsninger på plass. Dette har igjen hatt en omsetningsmessig negativ effekt. Siden nye eiere tok over selskapet i fjor, så har vi fremforhandlet en avtale med en ny leverandør om etablering av et nytt og bedre produkt. Denne avtalen skal sikre oss et gjennomgående bedre produkt hva gjelder teknologisk plattform, grafisk utforming og funksjonalitet. Det må også påpekes at det markedsmessig er gjort lite siden overtagelse av selskapet i påvente av å få et nytt og bedre produkt.
 - c. Norske Spill har fra i fjor fått inn Reitan Servicehandel på eiersiden. Dette sikrer en solid eier og en unik distribusjonskanal og markedsføringsstyrke. Den nødvendige kapital, styrke og distribusjon er nå etablert for at Norske Spill vil bli en stor og reell aktør på internettspill markedet.
 - d. All den tid dette har vært en tidsbegrenset forsøksperiode, sier det seg selv at et selskap med bare dette som virksomhetsområde vil begrense den økonomiske eksponeringen for å unngå store tap. Det ville være uansvarlig av Norske Spill å investere store markedsføringsmidler mot slutten av en prøveperiode, når man ikke er sikret fortsatt tillatelse til drift
2. Det er en utrolig inkonsekvens og selvmotsigelse når departementet på den ene siden mener Norske Spill ikke har levert gode nok økonomiske resultater, og på den annen side advarer mot at Norske Spill vil bidra til å øke omsetningen på spillmarkedet!
3. Vi tillater oss også å påpeke følgende momenter fra Lotteritilsynets rapport:
- a. Norske Spill har i motsetning til Norsk Tipping ikke drevet aggressiv og pågående markedsføring av tilbudet (Norsk Tipping med blant annet kundebrev og TV-reklame)
 - b. Norske Spill er det selskapet som har gjort mest i forhold til å advare mot spillavhengighet på sine hjemmesider
 - c. Norske Spill er det selskapet som har vært mest aktiv med å utestenge/nekte problemspillere, og således dokumentert ansvarlighet i virksomheten

Norske Spill AS har opptrådt meget ansvarlig, ryddig og profesjonelt gjennom hele prøveperioden. Ikke noe vi har foretatt oss trekkes frem som argumenter for at vi ikke burde få permanent tillatelse. Det eneste argumentet som benyttes er at vi ikke har tjent tilstrekkelig med penger - hvilket har naturlige grunner, og som heller ikke burde være en bekyrming for Kulturdepartementet så lenge eierne lever med det.

Om Norske Spill AS

Norske Spill AS er eiet av Norges Røde Kors og Reitan Servicehandel AS og har invitert Norsk Rikstoto til å bli med i samarbeidet om å utvikle selskapet.

Norges Røde Kors

Norges Røde Kors er en nasjonalforening av verdens største humanitære hjelpeorganisasjon. For tiden har Norges Røde Kors om lag 180 000 medlemmer. Grunntanken i Norges Røde Kors er å forebygge og lindre menneskelig lidelse, både i norske lokalmiljøer og i internasjonale konflikter.

Reitangruppen

Reitangruppen er en ledende skandinavisk handelsbedrift, med 15 000 sysselsatte og mer enn 1900 utsalgssteder. Reitangruppen er spesialisert på organisering og drift av franchisebasert virksomhet innen varehandel. Gruppen består av virksomhetene REMA 1000, Narvesen/Pressbyrå og 7-Eleven i Norge, Sverige og Danmark.

Stiftelsen Norsk Rikstoto

Norsk Rikstoto er en frittstående, næringsdrivende stiftelse som ble etablert 24. september 1982 av Det Norske Travselskap og Norsk Jockeyklubb. Stiftelsen har et overordnet ansvar for all totalisatorvirksomhet og en overordnet økonomisk styring av hestesporten. Gjennom sin daglige drift skal Norsk Rikstoto bidra til å styrke hestesport, hestehold og norsk hesteavl.

Åtte humanitære organisasjoner ønsker å stå sammen for å sikre inntektsstrømmen til sine enkelte formål. De humanitære organisasjonene er:

- Norges Røde Kors
- Kreftforeningen
- Flyktningerådet
- Landsforeningen for Hjerte- og Lungesyke
- Nasjonalforeningen for folkehelsen
- Norges Blindeforbund
- Norges Handikapforbund
- Norsk Folkehjelp

Vennlig hilsen
Norske Spill AS

Tom Erik Hovde
Adm. direktør